

Κύπρος - Ιούλιος 1974: Ο ήρωας Γεώργιος Παπαμελετίου και οι Έλληνες καταδρομείς

Πώς σώθηκε το αεροδρόμιο της Λευκωσίας - Όλα τα γεγονότα από το δραματικό τέλος της «Επιχείρησης ΝΙΚΗ» ως την παράδοση του αεροδρομίου της Λευκωσίας στους κυανόκρανους του Ο.Η.Ε.

Σε άρθρο μας στις 28 Ιουλίου 2019 στο protothema.gr με τίτλο «Ιούλιος 1974: «Επιχείρηση ΝΙΚΗ» - Η αποστολή αυτοκτονίας των Noratlas στην Κύπρο», είχαμε αναφερθεί εκτενώς στην «επιχείρηση αυτοκτονίας», όπως χαρακτηρίστηκε, των Noratlas στην Κύπρο τα ξημερώματα της 22ας Ιουλίου 1974, με στοιχεία από το βιβλίο του αείμνηστο Ιπταμένου Υποπτέραρχου ε.α. Γεωργίου Δ. Μήτσαινα «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΦΤΕΡΑ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ».

Τρία χρόνια αργότερα επανερχόμαστε στο θέμα της «Επιχείρησης ΝΙΚΗ» με όσα έγιναν μετά την περιπετειώδη αποβίβαση των Ελλήνων καταδρομέων στη Λευκωσία. Θα δούμε πώς οι ηρωικοί καταδρομείς με επικεφαλής τον αείμνηστο Ταγματάρχη, τότε, Γεώργιο Παπαμελετίου, κατάφεραν να διατηρήσουν υπό ελληνικό έλεγχο το αεροδρόμιο της Λευκωσίας και να το παραδώσουν στους κυανόκρανους του Ο.Η.Ε, την ίδια ώρα που οι Τούρκοι, με την ανοχή, αν όχι και τη βοήθεια, Άγγλων και αξιωματικών του Ο.Η.Ε. караδοκούσαν και επιχειρήσαν να το καταλάβουν. Βασική πηγή μας για το άρθρο αυτό είναι το βιβλίο των Γιάννη Φασουλά και Γιάννη Σκάλκου «ΝΙΚΗ» στη Νεκρή Ζώνη» (Αθήνα 2011).

Η συγκέντρωση των καταδρομών στη Λευκωσία

Το πρωί της 22ας Ιουλίου 1974 μετά τις περιπετειώδεις προσγειώσεις των Noratlas στο αεροδρόμιο της Λευκωσίας και την απώλεια των συναδέλφων τους οι Έλληνες καταδρομείς οδηγήθηκαν με λεωφορεία του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Φρουράς στην Ιερατική Σχολή, δυτικά της κυπριακής πρωτεύουσας και ετοιμάζονταν να ανασυγκροτηθούν.

Ο παράνομος τουρκικός σταθμός «Μπαϊράκ» μετέδιδε τα εξής: «Τις πρώτες πρωινές σήμερα, 2.000 ημιάγριοι (!) Κρήτες Κομάντος κατέβηκαν στο αεροδρόμιο της Λευκωσίας κάτω από περιπετειώδεις συνθήκες...». Ο τότε Έφεδρος Ανθυπολοχαγός Αποστολάκης που άκουσε στο ραδιόφωνο την είδηση, εύλογα αναρωτιέται: «Αλήθεια από ποια πηγή πληροφόρησης γνώριζε το «Μπαϊράκ» ότι στα αεροσκάφη επέβαιναν Κρήτες καταδρομείς, τους οποίους μάλιστα χαρακτήριζε και ως «ημιάγριους».

Το μεσημέρι, το Ρ.Ι.Κ. μετέδιδε ότι τουρκικά αεροπλάνα με αλεξιπτωπιστές επιχείρησαν τα ξημερώματα της 22ης Ιουλίου να καταλάβουν το αεροδρόμιο της Λευκωσίας, αλλά υπέστησαν μεγάλες ζημιές και ένα από τα αεροσκάφη «κατέπεσε αύτανδρο»! Βέβαια επρόκειτο για ελληνικά αεροσκάφη και οι νεκροί ήταν Έλληνες καταδρομείς που έχασαν τη ζωή τους από φίλια, κυπριακά πυρά... Άλλο ένα δείγμα της απόλυτης σύγχυσης και ασυνεννοησίας που επικρατούσε.

Α΄ Μοίρα Καταδρομών στην Κύπρο. Διακρίνονται: 1. Διοικητής της Μοίρας Ταγματάρχης Γ. Παπαμελετίου, 2. Υποδιοικητής Ταγματάρχης Αγ. Αβραμίδης, 3. Διευθυντής του 3ου Γρ. Ταγματάρχης Β. Μανουράς, 4. Υπολοχαγός Γεώρ. Μπααραμππούτης, 5. Υπολοχαγός Βασ. Φθενός, 6. Υπολοχαγός Μπένος, 7. Καταδρομέας πολυβολητής Κ. Γεωργακόπουλος. Οι Έλληνες κομάντος (278 της Α΄ Μοίρας Καταδρομών και περίπου 40 της Γ΄ Μοίρας Καταδρομών είχαν ξεκινήσει από την Κρήτη), ενημερώθηκαν από τον Διοικητή τους, Ταγματάρχη, τότε, Γεώργιο Παπαμελετίου μόλις έφτασαν στην Ιερατική Σχολή, ότι 29 συνάδελφοί τους είχαν χάσει τη ζωή τους και άλλοι 12 είχαν τραυματιστεί. Ανείπωτη θλίψη και βουβαμάρα επικράτησαν ανάμεσά τους, ωστόσο ο Παπαμελετίου τους ζήτησε να έχουν θάρρος και ψυχραιμία για να αντιμετωπίσουν τις επερχόμενες δύσκολες καταστάσεις.

Στο μεταξύ οι διαχρονικά ύπουλοι και θρασύδειλοι Τούρκοι, ταπεινωμένοι από την «Επιχείρηση ΝΙΚΗ», που θεωρούσαν αδιανόητο ότι θα πετύχει (παρά τις απώλειες) και φοβούμενοι την επανάληψη παρόμοιας αποστολής, παραβίασαν την εκεχειρία της 22ας Ιουλίου 1974 και πλησίασαν το αεροδρόμιο της Λευκωσίας, με την ανοχή (τουλάχιστον...) των δυνάμεων του Ο.Η.Ε. για να το καταλάβουν. Ωστόσο οι Έλληνες καταδρομείς χάλασαν τα σχέδιά τους...

Είναι χαρακτηριστικό ότι στο ελληνικό Πεντάγωνο στις 23 Ιουλίου έγινε σύσκεψη για επανάληψη της επιχείρησης «ΝΙΚΗ». Όμως η επιχείρηση δεν επαναλήφθηκε γιατί ο Διοικητής των Βρετανικών δυνάμεων στην Κύπρο έστειλε σήμα στο Πεντάγωνο με το οποίο ενημέρωνε «ότι εις περίπτωση επαναλήψεως τοιούτων πτήσεων τα αεροσκάφη της Ελληνικής Αεροπορίας θα ανεχαιτίζοντο υπό βρετανικών...».

Το βράδυ της 22ας Ιουλίου 1974, οι Έλληνες κομάντος διανυκτέρευσαν στην Ιερατική Σχολή Λευκωσίας λαμβάνοντας όλα τα μέτρα ασφαλείας. Το πρωί της 23ης Ιουλίου ο Ταγματάρχης Λιάπης από το ΓΕΕΦ (Γενικό Επιτελείο Εθνικής Φρουράς), επικοινωνήσε με τον Γ. Παπαμελετίου λέγοντάς του:

«Γιώργο στείλε ένα λόχο στο αεροδρόμιο για λόγους ασφαλείας». Στο ΓΕΕΦ υπήρχε ο φόβος ότι οι Τούρκοι θα έστελναν κάποιο λόχο στο αεροδρόμιο για να το καταλάβει με την τοποθέτηση σημαιών. Όπως έλεγε ο Παπαμελετίου: «Η Κύπρος έτσι καταλήφθηκε, με σημαίες. Όπως εκ των υστέρων αποδείχθηκε, οι ΟΗΕδες, κι ενώ είχε συμφωνηθεί εκεχειρία, πήγαιναν, έκαναν διαπίστωση, κι όπου έβλεπαν τούρκικες σημαίες χαρακτήριζαν το έδαφος τουρκικό. Αυτό φοβήθηκαν».

Ο Παπαμελετίου έδωσε εντολή να μεταβεί αμέσως στο αεροδρόμιο ο Λόχος του Υπολοχαγού (τότε), Πλάτωνα Κολοκοτρώνη. Μετά από νέα επικοινωνία με το ΓΕΕΦ στο αεροδρόμιο μετέβησαν οι Λοχαγοί Δημοσθένης Ρούκας και Ιωάννης Κιουτσούκης, όπως και ο Ταγματάρχης Βασίλειος Μανουράς, αξιωματικός του 3ου Γραφείου που ανέλαβε τον συντονισμό των τριών Λόχων.

Τους Έλληνες καταδρομείς υποδέχθηκε ο Διοικητής του αεροδρομίου Ταγματάρχης Γεώργιος Παπαδόπουλος, ο οποίος τους ενημέρωσε ότι ανέμεναν αεροπορική επιδρομή από τουρκικά αεροσκάφη και έπρεπε να καλυφθούν. Ο Υπολοχαγός Κολοκοτρώνης είχε φτάσει πρώτος, γύρω στις 7.30.

Όπως λέει ο ίδιος, ενώ έδινε διαταγές στους διμοιρίτες του και ετοιμαζόταν να επικοινωνήσει με τον διοικητή του, οι Τούρκοι έκαναν επίθεση.

Η μάχη του αεροδρομίου της Λευκωσίας (23/7/1974)

Ο Κολοκοτρώνης διέταξε τον Υπολοχαγό Σταύρο Μπένο να μεταβεί με τη διμοιρία του στην τάρτασα του κεντρικού κτιρίου του αεροδρομίου της Λευκωσίας, τον Ανθυπολοχαγό Ηλία Σιακαβέλα και τον Δόκιμο Έφεδρο Αξιωματικό (ΔΕΑ) Πέτρο Κρικέλη να εγκατασταθούν με τις διμοιρίες τους στο ισόγειο μπροστά στο κτίριο. Ο Λοχαγός Ρούκας τοποθέτησε τον ΔΕΑ Τζατζιμάκη με ένα μπαζούκας πίσω από έναν προωθητή γαιών και στα γραφεία του κτιρίου ένα πολυβόλο που το χειριζόταν ο Ηρακλειώτης Χρήστος Μαυράκης.

Ο Λοχαγός Κιουτσούκης τέλος έδωσε εντολή στον Υπολοχαγό Βασίλη Φθενό να εγκατασταθεί έξω και αριστερά απ' το κτίριο της κυπριακής εταιρείας τηλεπικοινωνιών ΣΥΤΑ (CΥΤΑ), τοποθέτησε άλλες δύο διμοιρίες στο εσωτερικό του κτιρίου και άλλη μία, τη διμοιρία υποστήριξης με τα βαρέα όπλα (ΠΑΟ κλπ.) να εγκατασταθεί δεξιά από το κτίριο. Όλα αυτά με την γενική καθοδήγηση και εποπτεία του Ταγματάρχη Μανουρά.

Ο Γεώργιος Παπαμελετίου πηγαίνοντας προς το αεροδρόμιο δέχτηκε πυρά προερχόμενα από φυλάκιο του Ο.Η.Ε. Τελικά κατόρθωσε να απεγκλωβιστεί από ένα τροχοφόρο άρμα που έστειλε ο Ταγματάρχης Μανουράς. Δυστυχώς ο αρχηγός πληρώματος του άρματος T-34 Αρχιλοχίας Φωτόπουλος έχασε τη ζωή του από μια σφαίρα που εξοστρακίστηκε και του έκοψε την καρωτίδα. Τραυματίστηκε, ευτυχώς ελαφριά ο στρατιώτης Γεώργιος Ανδρουλάκης, ενώ κινδύνεψε άμεσα και ο Υπολοχαγός Φθενός, αλλά η σφαίρα που δέχθηκε βρήκε τα κιάλια που κρατούσε.

Οι επιθέσεις των Τούρκων ήταν διαδοχικές. Όμως οι άριστα εκπαιδευμένοι Έλληνες κομάντος που είχαν καταλάβει καίρια πόστα στον χώρο του αεροδρομίου κατάφεραν όχι μόνο αποκρούσουν τις επιθέσεις τους, αλλά και να τους αναγκάσουν να οπισθοχωρήσουν αφήνοντας πίσω τους πολλούς νεκρούς. Ο, τότε, Λοχαγός Κιουτσούκης, ένας από τους πρωταγωνιστές της μάχης του αεροδρομίου της Λευκωσίας, λέει: «Η ανταλλαγή πυκνών πυρών κράτησε περίπου δύο ώρες.

Οι απώλειες των Τούρκων ήταν αρκετές με πολλούς τραυματίες και νεκρούς... Κάποια στιγμή σταματήσαμε τα πυρά και... ως από μηχανής Θεοί εμφανίστηκαν οι δυνάμεις του Ο.Η.Ε., για να διαπραγματευθούν την παράδοση του αεροδρομίου. Θέλω πάντως να υπογραμμίσω, ότι αν η Α' ΜΚ καθυστερούσε να μεταβεί στο αεροδρόμιο, το διεθνές αεροδρόμιο της Λευκωσίας θα ήταν σήμερα υπό τουρκική κατοχή.

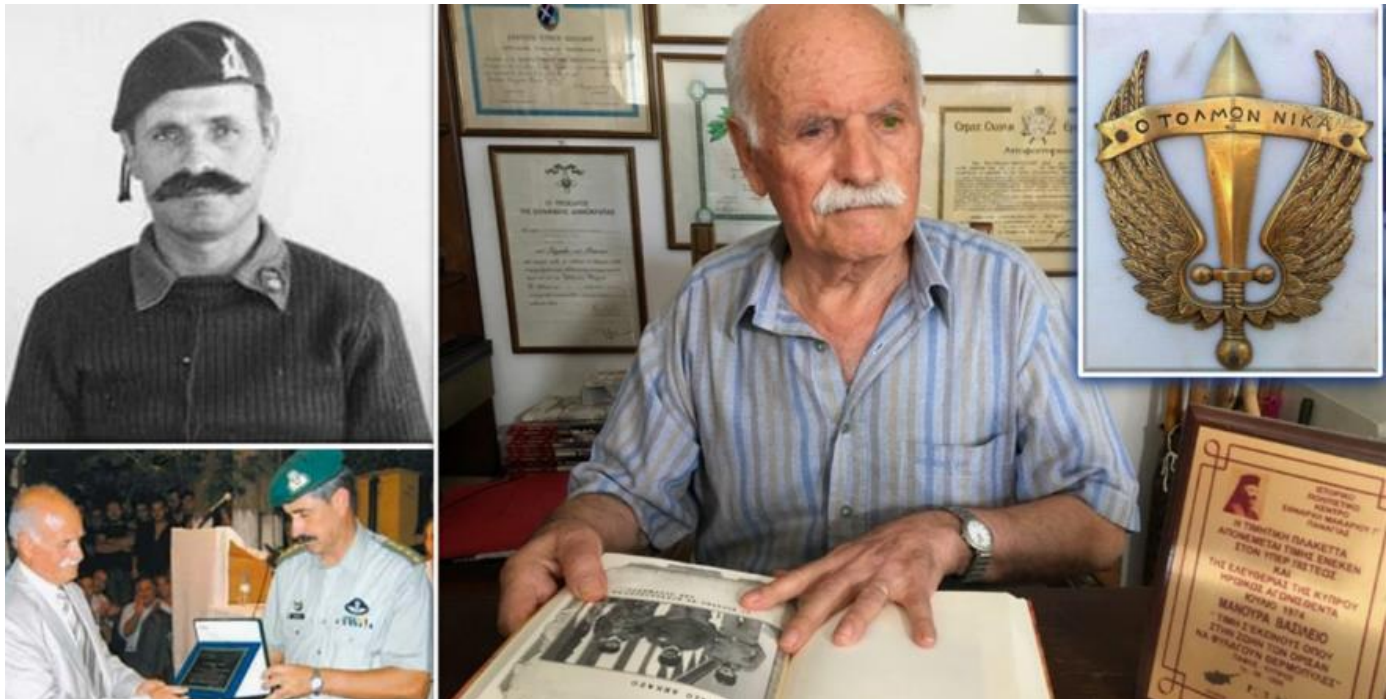
Να σημειώσω ακόμα, ότι το επίπεδο εκπαίδευσής των καταδρομέων ήταν πολύ υψηλό, ήταν άξια τέκνα των μαχητών του '40. Είχαμε όμως και έναν διοικητή (σημ. Γεώργιο Παπαμελετίου), με το μυαλό του να δουλεύει άψογα τις δύσκολες ώρες. Η προσωπικότητα του Παπαμελετίου μαζί με τους άριστους συνεργάτες του έφεραν αυτό το γνωστό αποτέλεσμα, το οποίο το θεωρώ πολύ σημαντικό».

Έλληνας πρεσβευτής στην Κύπρο και ΓΕΕΦ προς τους καταδρομείς: «Παραδώστε το αεροδρόμιο»!

Όπως αναφέραμε και παραπάνω, οι Έλληνες καταδρομείς ήταν βέβαιοι ότι οι Τούρκοι ήθελαν να καταλάβουν αιφνιδιαστικά το αεροδρόμιο της Λευκωσίας σε συνεργασία με τους άνδρες του Ο.Η.Ε. και να τοποθετήσουν σ' αυτό τη σημαία τους.

Ο Βασίλειος Μανουράς θυμάται ότι έλαβαν εντολή παράδοσης του αεροδρομίου από το ΓΕΕΦ! :«Καθυστερήσαμε να εκτελέσουμε την εντολή παράδοσης για να κερδίσουμε χρόνο. Από το ΓΕΕΦ μας έλεγαν «να φύγετε αμέσως...».

Αν φεύγαμε, θα έμπαιναν αμέσως οι Τούρκοι. Οι πιέσεις από το ΓΕΕΦ ήταν έντονες: «Ακούστε τις σας λέμε, είναι εντολή!». Ο Μανουράς ήταν ανένδοτος: «Αμα θέλετε να παραδοθεί το αεροδρόμιο ελάτε εδώ να το παραλάβετε εσείς και να διαχειριστείτε το θέμα. Εμείς θα το εγκαταλείψουμε μόνο όταν το παραδώσουμε στα χέρια των ΟΗΕδων. Θα τους παραδώσουμε τις θέσεις που κρατάμε για να μην μπορούν οι Τούρκοι να μπουκνουν».

Τότε ζήτησαν από το ΓΕΕΦ να μιλήσει ο Μανουράς με τον Έλληνα πρεσβευτή στη Λευκωσία Ευστάθιο Λαγάκο. Ο Μανουράς αντέδρασε και με βαριά κρητική προφορά είπε στον πρέσβη: «Ποιος Λαγάκος; Εδώ Ταγματάρχης Μανουράς(!). Εκείνη την ώρα θεώρησα ότι δεν έπρεπε κατά τη διάρκεια μιας επιχείρησης να ανακατεύονται πολιτικά πρόσωπα. Ήταν καθαρά στρατιωτική υπόθεση».

Δεν μπορούμε να φύγουμε πριν παραδώσουμε όπως πρέπει το αεροδρόμιο, γιατί οι Τούρκοι караδοκούν». Στο «παιχνίδι» των πιέσεων μπήκε και ο διοικητής δυνάμεων Καταδρομών Κύπρου Συνταγματάρχης Κώστας Κομπόκης, μετά από παρέμβαση του ΓΕΕΦ. Ο Κομπόκης ήταν παλιός γνώριμος των Παπαμελετίου και Μανουρά. Ζήτησε σε αυστηρό ύφος από τον Μανουρά να φύγουν από το αεροδρόμιο. Ο Κρητικός Ταγματάρχης ήταν όμως αντίθετος σε κάθε διαταγή αποχώρησης: «Να 'ρθουν οι ΟΗΕδες να τους παραδώσουμε τις θέσεις τις οποίες κατέχουμε. Να διαφυλάξουν το αεροδρόμιο από τυχόν πονηρή επέμβαση των Τούρκων. Πιστεύουμε ότι οι Τούρκοι караδοκούν να φύγουμε και να 'ρθουν να στήσουν την τούρκικη σημαία εδώ πέρα και να πουν ότι κατέχουν το αεροδρόμιο».

Και ο Παπαμελετίου βρέθηκε σε δύσκολη θέση, καθώς όπως έλεγε ήταν «δικός τους άνθρωπος ο Κομπόκης» και δεν μπορούσαν να τον... διαβολοστείλουν όπως έκαναν άνετα με άλλους. Έτσι είπε στον Μανουρά να ζητήσει από τον Κομπόκη αυτοκίνητα για να φύγουν, γνωρίζοντας ότι κάτι τέτοιο είναι σχεδόν αδύνατο, αλλά και αν γινόταν θα χρειαζόταν πολύς χρόνος. Έτσι κέρδιζε

πολύτιμο

χρόνο.

*Ο Υπολοχαγός Σταύρος Μπένος,
της Α' Μοίρας Καταδρομών.*

Εκείνη την ώρα ένα Τάγμα Καναδών στρατιωτικών του ΟΗΕ με διοικητή Αντισυνταγματάρχη με όπλα και τα οχήματα έφτασε στον χώρο του αεροδρομίου για να το καταλάβει και να σταματήσει η μάχη. Ο Καναδός επικεφαλής κοίταξε περιφρονητικά τον Παπαμελετίου και ρώτησε: «Τι θέλουν εδώ οι Έλληνες καταδρομείς;» Λέγεται ότι ο Έλληνας καταδρομέας Γιώργος Χρονιάρης τον

πυροβόλησε, αλλά το όπλο του έπαθε αφλογιστία και πρόλαβαν οι άλλοι να του το πάρουν. Διαφορετικά οι Έλληνες καταδρομείς (και όχι μόνο...) θα έμπαιναν σε μεγάλους μπελάδες. Οι Τούρκοι στο μεταξύ κινούνταν ύποπτα σε μια ρεματιά κοντά στο αεροδρόμιο.

Ο Υπολοχαγός Μπένος το αντιλήφθηκε και ενημέρωσε τον Παπαμελετίου: «Είδα ότι οι Τούρκοι μας είχαν πλησιάσει πολύ κοντά. Ήταν λίγο πιο μπροστά και περίμεναν να αποχωρήσουμε... σαν βλάκες και εν συνεχεία να βάλουν σημαιούλες οι «Ατίλεις» και να τελειώνει η δουλειά. Εγώ αρνήθηκα να αποχωρήσω», τόνιζε ο Παπαμελετίου, που πίστευε ότι στόχος των Τούρκων ήταν, εν γνώσει του επικεφαλής των κυανόκρανων, να πλησιάσουν στα 100 μέτρα το αεροδρόμιο για να τοποθετήσουν τις σημαίες τους.

Ο Παπαμελετίου φώναξε έναν Υπολοχαγό των ΟΗΕδων και του ζήτησε να μην ρίχνουν καπνογόνα και δημιουργείται σύγχυση: «Καίγονται οι καλαμιές» είπε ο κυανόκρανος. «Να τις φάτε (!) και το άρμα που βλέπω πιο πέρα και γράφει ΟΗΕ μπορεί να είναι καμουφλαρισμένο τούρκικο, κι αν κινηθεί θα βληθεί», απάντησε ο Παπαμελετίου.

Ο Έλληνας Διοικητής, είπε στον ασύρματο, σε συχνότητα που ήταν προσιτή στους κυανόκρανους, στον Υπολοχαγό Μπένο: «Ό,τι κινείται θα βάλ्लεται, αν κινηθούν οι ΟΗΕδες, θα πεις επί σκοπόν έτοιμοι, τη διαταγή για το πυρ θα τη δώσω εγώ, για να είσαι απαλλαγμένος, επειδή το άρμα έφερε τα διακριτικά του ΟΗΕ». Τα ίδια είπε ο Παπαμελετίου και στον Καναδό Υπολοχαγό, που διέταξε τους στρατιώτες του να πέσουν πρηνηδόν.

Βλέποντας ότι ο Παπαμελετίου είναι αποφασισμένος για όλα ο Καναδός Διοικητής των κυανόκρανων τον πλησίασε. Ο Έλληνας ζήτησε να μεταβούν οι λόχοι των Καναδών, που είχαν

φτάσει, να παραλάβουν το αεροδρόμιο από τους λοχαγούς του και κατέληξε: «Αν είστε άτιμοι παραδώστε το τώρα το αεροδρόμιο στους Τούρκους». Η διαδικασία παράδοσης-παραλαβής διήρκεσε μία ώρα. Στο μεταξύ έφτασαν τα λεωφορεία και τα στρατιωτικά φορτηγά που είχε στείλει το ΓΕΕΦ για τους καταδρομείς. Ο Παπαμελετίου μην έχοντας εμπιστοσύνη σε κανέναν και σε τίποτα ζήτησε από έναν Ταγματάρχη κυανόκρανο να μπει μπροστά με ένα τζιπ και να οδηγήσει με ασφάλεια τους Έλληνες.

Φοβόταν ότι οι Τούρκοι μπορεί να είχαν στήσει κάποια ενέδρα. Όταν οι άνδρες του Ο.Η.Ε. άνοιξαν τους ασυρμάτους ο Παπαμελετίου κατάλαβε ότι παρακολουθούσαν τους Έλληνες... Δεν ολοκληρώθηκε όμως εκεί η παράδοση – παραλαβή του αεροδρομίου της Λευκωσίας, καθώς αυτή δεν έγινε μόνο σε στρατιωτικό επίπεδο. Ο πολιτικός προϊστάμενος του πύργου ελέγχου Μίλτος Γεωργιάδης αφηγείται: «Όταν ήρθαν οι ΟΗΕδες για την καταγραφή, εγώ έπρεπε να παραδώσω τον πύργο ελέγχου. Τελευταίοι είχαν φύγει οι ελεγκτές. Την ώρα που άρχισε η καταγραφή κι ενώ είχαν αποχωρήσει οι ελλαδικές δυνάμεις, οι Τούρκοι μας έκαναν επίθεση με όλμους. Βγήκαν έξω οι Καναδοί και με τα αυτόματα άρχισαν να πυροβολούν τους Τούρκους, έτσι σταμάτησαν να ρίχνουν όλμους».

Το διπλωματικό παρασκήνιο για το αεροδρόμιο της Λευκωσίας
Την ώρα που μαίνονταν οι μάχες στο αεροδρόμιο της Λευκωσίας και οι Παπαμελετίου – Μανουράς

διαπραγματεύονταν με τους Καναδούς την παράδοσή του, στο τρίγωνο Αθήνα – Άγκυρα – Ουάσιγκτον τα τηλέφωνα είχαν ανάψει. Όπως γράφει ο Μεχμέτ Αλί Μπιράντ στο βιβλίο του «ΑΠΟΦΑΣΗ-ΑΠΟΔΟΣΗ», στην Άγκυρα έφταναν αντιφατικές πληροφορίες. Αλλά και η ειρηνευτική δύναμη του Ο.Η.Ε. δεν γνώριζε τι ακριβώς γινόταν. Ο Βρετανός ΥΠΕΞ Κάλαχαν άρχισε μια προσπάθεια για να μην παραδοθεί το αεροδρόμιο στους Τούρκους. Οι ενέργειες γίνονταν μέσω του Ο.Η.Ε. και του Νάτο. Ο Γ.Γ. του Ο.Η.Ε. Κουρτ Βάλντχαϊμ ζήτησε τη βοήθεια του Χένρι Κίσινγκερ.

Την ίδια ώρα η Αθήνα ζητούσε την παρέμβαση των πρεσβευτών των Η.Π.Α., της Μ. Βρετανίας και της Δυτικής Γερμανίας που κλήθηκαν στο γραφείο του, τότε, Προέδρου της Δημοκρατίας Στρατηγού Φαίδωνα Γκιζίκη. Με τη βοήθεια του Αμερικανού πρέσβη Χένρι Τάσκα, ο Παναγιώτης Κανελλόπουλος και ο Γεώργιος Μαύρος μίλησαν με τον Κίσινγκερ. Στο βιβλίο του «Το Τέλος της Σιωπής», ο τότε Α/ΓΕΝ Πέτρος Αραπάκης γράφει:

«Ο Κανελλόπουλος είπε στον Αμερικανό ΥΠΕΞ, ότι αν οι Τούρκοι προήλαυναν προς το αεροδρόμιο της Λευκωσίας ήταν επίφοβο να έχουμε δυσάρεστα γεγονότα στην περιοχή. Με το ίδιο πνεύμα μίλησε και ο Μαύρος. Ο Αμερικανός ΥΠΕΞ τηλεφώνησε τότε στον Ετζεβίτ, από τον οποίο έλαβε τη διαβεβαίωση ότι θα σταματήσει αμέσως κάθε επιθετική κίνηση».

Ο Κίσινγκερ ενημέρωσε αμέσως τους Κανελλόπουλο και Μαύρο. Πραγματικά ο Ετζεβίτ που βρισκόταν σε ανοιχτή επικοινωνία με τον διοικητή των Τούρκων εισβολέων έδωσε τη διαβεβαίωση

για τερματισμό των επιχειρήσεων στον Κίσινγκερ, καθώς είχε ενημερωθεί ότι η κατάληψη του αεροδρομίου λόγω της σθεναρής αντίστασης των Ελλήνων καταδρομένων ήταν σχεδόν αδύνατη και ότι οι Τούρκοι που είχαν πολύ μεγάλες ανθρώπινες απώλειες σε μάχη που κράτησε δύο ώρες, κινδύνευαν να αποδεκατιστούν από τα ελληνικά πυρά αν συνέχιζαν τις επιχειρήσεις.

Όσο για το ποιοι ήταν πίσω από αυτούς που έδιναν εντολή στους Παπαμελετίου – Μανουρά να φύγουν από το αεροδρόμιο της Λευκωσίας, παραμένει και μάλλον θα παραμείνει άγνωστο. Σίγουρα δεν ήταν εντολή ούτε του πρεσβευτή Λαγάκου, ούτε των επιτελών του ΓΕΕΦ, ούτε βέβαια του Ετζεβίτ ή κάποιων άλλων Τούρκων, αλλά προερχόταν από μεγάλη ξένη δύναμη ή από υψηλά ιστάμενο πρόσωπο στην Ελλάδα...

Ποιος ήταν ο Γεώργιος Παπαμελετίου;

Το γεγονός ότι το αεροδρόμιο της Λευκωσίας δεν έπεσε στα χέρια των Τούρκων, οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στον Γεώργιο Παπαμελετίου που την κρίσιμη ώρα της μάχης έδειξε όχι μόνο στρατιωτικές αλλά και πολιτικές – διπλωματικές ικανότητες.

Ο Γεώργιος Παπαμελετίου γεννήθηκε το 1931. Αποφοίτησε από τη Σ.Σ.Ε. το 1954 ως Ανθυπολοχαγός (ΠΖ). Επιλέχθηκε και υπηρέτησε στις Δυνάμεις Καταδρομών (γνωστές και ως Λ.Ο.Κ., Λόχοι Ορεινών Καταδρομών), από το 1955 ως το 1983, οπότε αποστρατεύθηκε με τον βαθμό του Ταξίαρχου.

Εκπαιδεύτηκε ως αλεξιπτωτιστής το 1955 και ήταν ένας από αυτούς που εκπαίδευσαν τους μετέπειτα Έλληνες αλεξιπτωτιστές. Έμεινε στην ιστορία για τη δράση του στην Κύπρο το 1974, η οποία συνεχίστηκε και κατά τον «Απίλα 2». Έφυγε από κοντά μας τον Μάρτιο του 2018. Κατά την εκδήλωση του Δήμου Ασπροπύργου στις 28/2/2014 στην οποία τιμήθηκε, ο Γεώργιος Παπαμελετίου είπε, μεταξύ άλλων, καταχειροκροτούμενος: «Οι Τούρκοι με τίμησαν πριν από εσάς

όταν με επικήρυξαν»... Αυτός ήταν ο Γεώργιος Παπαμελετίου, ένας πραγματικός ΗΡΩΑΣ της
νεότερης ελληνικής στρατιωτικής ιστορίας...

**Πηγή: Γιάννης Φασουλάς – Γιάννης Σκάλκος, «ΝΙΚΗ» στη Νεκρή Ζώνη, ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΑΓΑΘΟΣ ΛΟΓΟΣ, ΑΘΗΝΑ 2011.**